

ساختار کتاب

کتاب شب امتحان عربی ۱ انسانی (دهم) از ۴ قسمت اصلی تشکیل شده است که به صورت زیر است:

- ۱- **آزمون های نوبت اول:** آزمون های شماره ۱ تا ۳ این کتاب مربوط به مباحث نوبت اول است که خودش به دو قسمت تقسیم می شود:
 - الف) **آزمون های طبقه بندی شده:** آزمون های شماره ۱ و ۲ را درس به درس طبقه بندی کرده ایم. بنابراین شما به راحتی می توانید پس از خواندن هر درس از درس نامه تعدادی سؤال را بررسی کنید. حواستان باشد این آزمون ها هم، ۲۰ نمره ای و مثل یک آزمون کامل هستند.
 - ب) **آزمون طبقه بندی نشده:** آزمون شماره ۳ را طبقه بندی نکرده ایم تا یک آزمون نوبت اول مشابه آزمونی را که معلمان از شما خواهد گرفت، ببینید.
- ۲- **آزمون های نوبت دوم:** آزمون های شماره ۴ تا ۱۲ از کل کتاب و مطابق امتحان پایان سال طرح شده اند. این قسمت هم، خودش به ۲ بخش تقسیم می شود:
 - الف) **آزمون های طبقه بندی شده:** آزمون های شماره ۴ تا ۷ را که برای نوبت دوم طرح شده اند هم طبقه بندی کرده ایم. با این کار باز هم می توانید پس از خواندن هر درس تعدادی سؤال مرتبط را پاسخ دهید. هر کدام از این آزمون ها هم، ۲۰ نمره دارند در واقع در این بخش، شما ۴ آزمون کامل را می بینید.
 - ب) **آزمون های طبقه بندی نشده:** آزمون های شماره ۸ تا ۱۲ را طبقه بندی نکرده ایم؛ پس، در این بخش با ۵ آزمون نوبت دوم، مشابه آزمون پایان سال معلمان مواجه خواهید شد.
- ۳- **پاسخ نامه تشریحی آزمون ها:** در پاسخ تشریحی آزمون ها تمام آن چه را که شما باید در امتحان بنویسید تا نمره کامل کسب کنید، برایتان نوشته ایم.
- ۴- **درس نامه کامل شب امتحانی:** این قسمت برگ برنده شما نسبت به کسانی است که این کتاب را نمی خوانند! در این قسمت تمام آن چه را که شما برای گرفتن نمره عالی در امتحان عربی ۱ انسانی نیاز دارید، تنها در ۲۳ صفحه آورده ایم، بخوانید و لذتش را ببرید!

فهرست

پاسخ نامه	آزمون	نوبت	
۲۹	۳	اول	آزمون شماره ۱ (طبقه بندی شده)
۳۰	۵	اول	آزمون شماره ۲ (طبقه بندی شده)
۳۲	۸	اول	آزمون شماره ۳ (طبقه بندی نشده)
۳۳	۱۰	دوم	آزمون شماره ۴ (طبقه بندی شده)
۳۴	۱۳	دوم	آزمون شماره ۵ (طبقه بندی شده)
۳۶	۱۵	دوم	آزمون شماره ۶ (طبقه بندی شده)
۳۷	۱۷	دوم	آزمون شماره ۷ (طبقه بندی شده)
۳۸	۱۹	دوم	آزمون شماره ۸ (طبقه بندی نشده)
۴۰	۲۱	دوم	آزمون شماره ۹ (طبقه بندی نشده)
۴۱	۲۳	دوم	آزمون شماره ۱۰ (طبقه بندی نشده)
۴۳	۲۵	دوم	آزمون شماره ۱۱ (طبقه بندی نشده)
۴۴	۲۷	دوم	آزمون شماره ۱۲ (طبقه بندی نشده)

۴۶

درس نامه توپ برای شب امتحان

شماره	kheilisabz.com	زمان آزمون: ۹۰ دقیقه	رشته ادبیات و علوم انسانی	عربی زبان قرآن (۱)
نمره	نوبت اول پایه دهم دوره متوسطه دوم		آزمون شماره ۳	ردیف
۵			<p>للتَّرجمة:</p> <p>(الف) ﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ ﴾</p> <p>(ب) ﴿ وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا ﴾</p> <p>(ج) ﴿ فَاسْتَعْفِرُوا لِدُنُوبِهِمْ وَمَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ إِلَّا اللَّهُ ﴾</p> <p>(د) «مَنْ زَرَعَ الْعُدُونَ حَصَدَ الْخُسْرَانَ»</p> <p>(هـ) «تَوَاضَعُوا لِمَنْ تَتَعَلَّمُونَ مِنْهُ وَلِمَنْ تَعَلَّمْتُمْ»</p> <p>(و) يُؤَكِّدُ الْقُرْآنُ عَلَى حُرِّيَّةِ الْعَقِيدَةِ وَ عَدَمِ الْإِكْرَاهِ فِي الدِّينِ.</p> <p>(ز) كَانَتْ الْمُدِيرَةُ تَنْتَظِرُ أَنْ تُفْرَغَ الْمَدْرَسَةُ مِنَ الطَّالِبَاتِ.</p> <p>(ح) فَصَّيِّرَ الْأَرْضَ بِهِ / بَعْدَ اغْتِرَابِ خَضْرَاهُ</p> <p>(ط) هَلْ تَظُنُّ أَنْ يَكُونَ ذَلِكَ الْمَطَرُ حَقِيقَةً وَ لَيْسَ فِلْمًا خَيَالِيًّا؟</p> <p>(ی) أَنَا وَ زَمِيلِي اسْتَلَمْنَا رِسَالَتَيْنِ عَبَّرَ الْإِنْتَرْنِتَ.</p>	۱
۱			<p>أَكْتُبْ تَرْجِمَةً مَا أُشِيرُ إِلَيْهِ بِخَطِّ:</p> <p>(الف) أَحَبُّ أَنْ أَسَافِرَ.</p> <p>(ج) طَوْلٌ قَامِيَةُ الزَّرَافِيَةِ سِتَّةٌ أَمْتَارَ.</p>	۲
۱			<p>كَمَلِ التَّرْجِمَةَ:</p> <p>(الف) ذَكَرْتُ أَمِثْلَةَ لِلرَّفَاقِي الْعَامَّةِ.</p> <p>(ب) اجْعَلُوا جَوَازَاتِكُمْ فِي أَيْدِيكُمْ.</p>	۳
۰/۵			<p>إِنْتِخِبِ التَّرْجِمَةَ الصَّحِيحَةَ:</p> <p>(الف) كَمْ مَرَّةً جِئْتَ أَنْتَ؟</p> <p>(۱) تو چند بار آمدی؟</p> <p>(ب) قَامَ جَدِّي بِتَوْزِيْعِ الْهَدَايَا فِي الْخَفْلَةِ.</p> <p>(۱) پدر بزرگم ایستاد و جایزه‌ها را در جشن بخش کرد.</p> <p>(۲) پدر بزرگم هدیه‌ها را از دست مدیر گرفت.</p> <p>(۳) پدر بزرگم در جشن، اقدام به توزیع هدیه‌ها نمود.</p>	۴
۱			<p>إِنْتِخِبِ الصَّحِيحَ فِي التَّرْجِمَةِ لِلْكَلِمَاتِ التَّالِيَةِ:</p> <p>(الف) تَحَدَّثْتُ هَذِهِ الظَّاهِرَةَ مَرَّتَيْنِ. (شگفتی - پدیده - پرواز)</p> <p>(ج) كُلُّ وَاحِدٍ مِمَّا بِطَاقَتِهِ بَيْدِي. (فرودگاه - گذرنامه - کارت)</p>	۵
۱			<p>صَحِّحِ الْأَخْطَاءَ فِي التَّرْجِمَةِ:</p> <p>(الف) تَعِيشُ الْأَسْمَاكُ فِي النَّهْرِ وَ الْبَحْرِ وَ لَهَا أَنْوَاعٌ مُخْتَلِفَةٌ.</p> <p>(ب) مَكَيَّفُ الْهَوَاءِ جِهَازٌ لِلخَّلَاصِ مِنْ حَرَارَةِ الصَّيْفِ.</p>	۶
۱			<p>عَيِّنِ مَا طَلِبَ مِنْكَ:</p> <p>(الف) سَحَبَ (بالفارسيّة): ☐ كشيد</p> <p>(ب) أَصْبَحَ (المترادف): ☐ ساز</p> <p>(ج) أُنْزِلَ (المتضاد): ☐ رَفَعَ</p> <p>(د) نِيَامَ (المفرد): ☐ نوم</p>	۷
۲/۵			<p>إِقْرَأِ النَّصَّ ثُمَّ اجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ:</p> <p>د كَانَتْ سَمِيَّةً فِي الْمَدْرَسَةِ. عِنْدَئِذٍ سَمِعَتْ صَوْتَ الْمَكَيَّفِ مِنْ إِحْدَى الْحَجْرَاتِ وَ شَاهَدَتْ الْمَصَابِيحَ مِنَ النَّوَافِذِ. فَظَنَّتْ أَنَّ طَالِبَاتِ صَفِّ آخَرَ فِي حِصَّةِ تَقْوِيَّةٍ وَ عِنْدَمَا تَطَرَّتْ بِدَقَّةٍ وَجَدَتْ الْحِجْرَةَ فَارِعَةً. حَاوَلَتْ فَتْحَ الْبَابِ، فَوَجَدَتْهُ مُغْلَقًا فَذَهَبَتْ إِلَى مُدِيرَةِ الْمَدْرَسَةِ وَ أَخْبَرَتْهَا بِمَا شَاهَدَتْ فَشَكَرَتْهَا الْمُدِيرَةُ وَ طَلَبَتْ مِنْ سَمِيَّةِ إِطْفَاءَ الْمَصَابِيحِ وَ الْمَكَيَّفِ.</p> <p>(الف) مَرَّ طَلَبْتُ مِنْ سَمِيَّةِ إِطْفَاءَ الْمَصَابِيحِ؟</p> <p>(ج) مَا هُوَ ظَنُّ سَمِيَّةَ؟</p> <p>(هـ) عَيِّنِ الْأَسْمَاءَ تَكُونُ جَمْعًا فِي النَّصِّ.</p>	۸
			<p>(ب) مَاذَا سَمِعَتْ سَمِيَّةُ؟</p> <p>(د) مَاذَا كَانَ مُغْلَقًا؟</p>	

شعار	kheilisabz.com	زمن أزمون: ٩٠ دقيقة	رشته ادبيات و علوم انسانی	عربی زبان قرآن (١)
نمره	نوبت اول پایه دهم دوره متوسطه دوم		آزمون شماره ٣	ردیف
١				٩ أَكْتُبْ نوع الأفعال التي تحتها خطٌ و صيغتها: الف) أَدَبِ المَعْلَمَ التَّلْمِيذَ فَتَأَدَّبِ. ب) جَمَعَتْ زُمَلَانِي لِلإِصْطِفَاءِ الصُّبْحِيِّ فَاجْتَمَعُوا.
٠/٥				١٠ عَيَّنِ الفعلَ اللَّازِمَ و المَتَعَدِّي: الف) وَقَفْنَا: / نَقُولُ: ب) لا أَنَسَى: / كانوا يَقْدِفُونَ:
١				١١ صَعِّعْ فِي الفِرَاقِ فعلاً مناسباً: الف) أَنَا و زُمَلَانِي رسائلَ عبر الإنترنت. (سَلِمْنَا - إِسْتَلَمْنَا - إِسْتَلَمْنَا) ب) كَانَتْ صَدِيقَتِي والدَهَا لِلرُّجُوعِ إِلَى البَيْتِ. (تَنْتَظِرُ - تَنْتَظِرُ - يَنْتَظِرُ) ج) إلهي قَدْ رَجَائِي عَنِ الخَلْقِ. (إِنْقَطَعَتْ - انْقَطَعَتْ - قَطَعَ) د) إِنْ شَاءَ اللهُ سَوْفَ مِنَ المَدْرَسَةِ. (تَخْرُجُ - تَخْرُجُ - أَخْرَجُ)
٠/٥				١٢ عَيَّنِ المَعْدُودَ الصَّحِيحَ لِلفِرَاقِ: الف) الدَّرْسُ (الحادية عشرة - الحادي عشر) ب) خَمْسَةٌ (كُتِبَ - كِتَابٌ)
١				١٣ صَعِّعْ فِي الفِرَاقِ ضَميراً مناسباً: الف) سَوْفَ يَمْضِي. (هي - هو - أنا) ب) سَتَقُومُ. (أنتِ - هي - أنتم) ج) مَا وَقَعْنَ. (هنَّ - أنتم - نحن) د) كَانَتَا تَقْدِفَانِ. (أنتما - أنا - هما)
٠/٥				١٤ عَيَّنِ الصَّحِيحَ و الخَطَأَ حَسَبَ الحَقِيقَةِ و الوَاقِعِ: الف) فُصُولُ السَّنَةِ أَرْبَعَةٌ و هي عَلى التَّرْتِيبِ: الرِّبِيعِ و الخَرِيفِ و الصَّيْفِ و الشِّتَاءِ. ب) نَأْكُلُ الفُطُورَ فِي الصُّبْحِ و الغَدَاءِ فِي الظُّهْرِ و العِشَاءِ فِي اللَّيْلِ.
٠/٥				١٥ أَكْتُبْ وَزْنَ الكَلِمَاتِ الثَّالِيَةِ و حُرُوفَهَا الأَصْلِيَّةَ: الف) تَسَاقَطَ، يَتَسَاقَطُ، تَسَاقُطُ ب) إِسْتَخْدَمَ، يَسْتَخْدِمُ، إِسْتِخْدَامٌ
١				١٦ صَعِّعْ فِي المَرَبِّعِ العِدَدَ المُنَاسِبَ. (جَمَلَةٌ وَاحِدَةٌ زَائِدَةٌ) ١) المَغْلَقُ ☐ مَكَانٌ فِيهِ أَشْجَارٌ كَثِيرَةٌ ٢) مُكَيِّفُ الهَوَاءِ ☐ قِيمَتُهُ غَالِيَةٌ جَدًّا. ٣) الشِّتَاءُ ☐ جِهَازٌ لِلخَلَّاصِ مِنَ حَرَارَةِ الصَّيْفِ ٤) البَسْتَانُ ☐ الفِصْلُ البَارِدُ فِي الفُصُولِ ☐ مَا لَيْسَ مَفْتُوحاً
١				١٧ أَكْتُبْ فِي الفِرَاقِ كَلِمَةً مَنَاسِبَةً حَسَبَ المَعْنَى و القَوَاعِدِ: الف) لِصَدِيقِي فَضْلٌ فِي الخَلْقِ. (صَغِيظٌ - حُسْنٌ - سَوْءٌ) ب) البِلَادُ الإِسْلَامِيَّةُ مَجْمُوعَةٌ مِنَ الشُّعُوبِ (الكثيرة - القليلة - العقيدة) ج) يَجْتَمِعُ فِي مَكَانٍ وَاحِدٍ فِي الحَجِّ. (التلميذات - الكافرون - المسلمون) د) يَا أُخْتِي، أَنَا لَا أَكْذِبُ، لِمَاذَا لَا كَلَامِي؟ (تصيرين - تصدقين - تنزلين)
٢٠	جمع نمرات		موفق باشيد	

نمبره	زمن آزمون: ۹۰ دقیقه	رشته ادبیات و علوم انسانی	عربی زبان قرآن (۱)
ردیف	نوبت دوم پایه دهم دوره متوسطه دوم	آزمون شماره ۵	
۰/۵			درس اول عَيْنَ مَا طَلَبَ مِنْكَ: الف) الشاعري (المترادف): ☐ التَّجَدُّ ☐ النَّاجِح ☐ التَّيَمِّن (المتضاد): ☐ يَسَار ☐ تَحْت
۱			عَيْنَ الْمَبْتَدَأِ وَ الْخَبْرِ فِي الْعِبَارَاتِ التَّالِيَةِ وَ اذْكَرْ عَلَامَةَ اِعْرَابِهِ: الف) اِسْمِي حُسَيْن. ب) اَنَا مِنْ جُمْهُورِيَّةِ الْاِسْلَامِيَّةِ الْاِيرَانِيَّةِ.
۰/۲۵			درس دوم عَيْنَ مَا طَلَبَ مِنْكَ: عمود (الجمع):
۰/۵			اِبْتِخَابِ التَّرْجُمَةِ الصَّحِيحَةِ: الف) النَّشَاطُ الْقِيَامُ يَعْمَلُ بِتَحْرُكٍ وَ سُرْعَةٍ. ب) عَشْرَةٌ فِي اَرْبَعَةٍ يَسَاوِي اَرْبَعَيْنِ. ج) اَقْدَامُ بِه كَارِي بَا تَحْرُكٍ وَ سُرْعَتِ اسْت. د) ضَرْبِدَرِ چَهَارِ مَسَاوِي چَهَلِ اسْت.
۱			عَيْنَ الضَّفَةِ وَ الْمِضَافِ اِلَيْهِ ثُمَّ اذْكَرْ اِعْرَابَهَا: الف) عَمْرِي سِتَّةَ عَشْرٍ عَامًا. ب) اَنَا جِئْتُ لِلْمَرَّةِ الثَّانِيَةِ.
۰/۵			اَكْتُبْ فِي الْفَرَاغِ عِدَدًا اَوْ مَعْدُودًا مَنَاسِبًا: الف) فِي السَّمَاءِ طَائِرًا. (ثَلَاثَ وَ عَشْرِينَ - ثَلَاثَةَ وَ عَشْرُونَ - ثَلَاثَةَ وَ عَشْرِينَ) ب) فِي الْبَحْرِ تِسْعَةَ (صَيَادِينَ - صَيَادُونَ - صَيَادًا)
۱			درس سوم لِلتَّرْجُمَةِ: الف) عَلَّمَ اللهُ الْاِنْسَانَ الْاَسْمَاءَ كُلَّهَا فَتَعَلَّمَ. ب) الرَّجَالُ عَلَيَّ الْيَمِينِ وَ النِّسَاءُ عَلَيَّ الْاِسَارِ لِلتَّفْتِيْشِ.
۰/۲۵			اَكْتُبْ تَرْجُمَةَ مَا اَشِيرُ اِلَيْهِ بِخَطِّ: يَحْتَفِلُ الْاِيرَانِيُّوْنَ اَوَّلَ يَوْمٍ مِنْ اَيَّامِ السَّنَةِ الشَّمْسِيَّةِ.
۰/۵			عَيْنَ الْكَلِمَاتِ الْمَعْرَبَةِ فِي الْعِبَارَةِ: اِنَّ نَزُولَ الْمَطْرِ وَ الثَّلْجِ مِنَ السَّمَاءِ اَمْرٌ طَبِيعِيٌّ.
۱			درس چهارم لِلتَّرْجُمَةِ: الف) اَلْمُسْلِمُوْنَ حُمُسُ سَكَّانِ الْعَالَمِ يَعِيشُوْنَ فِي مِسَاحَةٍ وَّاسِعَةٍ مِنَ الْاَرْضِ. ب) اَكْثَرُ فَيْتَامِيْنَ C لِّلْبِرْتَقَالِ فِي قَشْرِهِ.
۰/۲۵			اَكْتُبْ تَرْجُمَةَ مَا اَشِيرُ اِلَيْهِ بِخَطِّ: عَلَيَّ كُلِّ النَّاسِ اَنْ يَتَعَايَشُوْا مَعَ بَعْضِهِمْ تَعَايِشًا سَلْمِيًّا.
۰/۲۵			اَكْتُبْ مَا طَلَبَ مِنْكَ: سَبَبٌ (بِالْفَارْسِيَّةِ):
۰/۵			درس پنجم لِلتَّرْجُمَةِ: ﴿ اَتَاْمُرُوْنَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَ تَنْسَوْنَ اَنْفُسَكُمْ ﴾
۱			كَمَلِ التَّرْجُمَةَ: الف) تَسْتَطِيعُ الْجُرْبَاءُ اَنْ تُدِيرَ عَيْنَيْهَا فِي اَتِّجَاهَاتٍ مُخْتَلِفَةٍ. ب) لِسَانُ الْقَيْطِ مَمْلُوءٌ بِعَدُوِّ ثَقِرَّرْ سَانَلًا مَطَهَّرًا. «اَقْتَابِ پَرِسْتِ مِي تَوَانْدِ چِشْمَانَشِ رَا» «زبانِ گربه که مایعی پاک کننده»

نمبره	kheilisabz.com	زمان آزمون: ۹۰ دقیقه	رشته ادبیات و علوم انسانی	عربی زبان قرآن (۱)	ردیف
۰/۵	نوبت دوم پایه دهم دوره متوسطه دوم		آزمون شماره ۵		
۱۵	(ب) شاهد الغواصون منات التصايح الكهربائيّة.		عین الفعل اللازم و المتعدّي في العبارة: الف) الغواصون ذهبوا إلى أعماق المحيط ليلاً.		
			درس ششم		
۱۶	(ب) جمال العلم نُشْرُهُ و تَمَرَّتُهُ العملُ به		للتّرجمة: الف) ﴿هل جزاء الإحسان إلا الإحسان﴾		
۱۷	(ب) ذهبت إلى محافظة کرمانشاه في السنّة الماضيّة. (استان - کشور - شهر) (د) الفستق و السجّاد في کرمان. (پسته - فرش - زیره)		إنتخب الصحيح في التّرجمة للكلمات الثّالية: الف) سجّلت قائمة الثّراث العالميّ. (استوار - ليست - زيبا) ج) غابات البلوط في إيلام. (رودخانهها - آبشارها - جنگلها)		
۱۸	«خشنودی خداوند در خشنودی پدران است.» «انسان‌های ناتوان دروغگو و انسان‌های توانا راستگو هستند.»		صَحَّح الأخطاء في التّرجمة: الف) رضا الله في رضا الوالدين. ب) تكذب الإنسان الضّعيف و تصدق الإنسان القويّ.		
۱۹			عین الكلمات المبنية: الف) كيف ☐ بداية ☐ خزن ☐ لماذا ☐ ب) ك ☐ تحت ☐ ال ☐ قُرب ☐		
۲۰	(ب) لا تكتئبوا شيئاً على الجدار.		أعرب الكلمات المعيّنة و أدكّر علامة إعرابها: الف) قرأ الطالبُ السجّد قصيدةً رائعةً.		
			درس هفتم		
۲۱			للتّرجمة: ينقلّ النفط عبرّ الناقلات إلى المصافي.		
۲۲			إقرأ النّص ثمّ أجب عن الأسئلة: يستخرج الإنسان النّفط من باطن الأرض و الحفر يكون في طبقات الصّخور. في إيران تروّات كثيرة في باطن الأرض؛ بلادنا غنيّة بالنّفط و الغاز و هي تصدّر قسماً منها إلى البلدان الصناعيّة. عرّف الإنسان النّفط من قديم الزّمان و كان يجمعه من سطح الأرض و يستفيد منه كوقود و لمعالجة الأمراض الجلديّة. الف) أين تروّات إيران؟ ب) ماذا تصدّر إلى البلدان الصناعيّة؟ ج) كيف يستفاد من النّفط؟ د) أكثب إعراب الإنسان، الأرض، كثيرة، غنيّة ه) أكثب مفرد هذه الكلمات و طبقات، الصّخور، تروّات، الأمراض		
۲۳	(ب) طبخت والدّة سعيداً طعاماً لذيذاً.		عین الفاعل و نائب الفاعل و أدكّر إعرابها: الف) ﴿و إلى الله ترجع الأمور﴾		
			درس هشتم		
۲۴			أكتب في الفراغ كلمة مناسبة حسب المعنى و القواعد: الف) يسحب تيار الماء إلى الأعماق. (رجل - رجلاً - رجل) ب) ما حدث في المدرسة يوم الجمعة. (أحد - أحد - أحد) ج) ألظّر في أشياء عبادة. (ثلاث - ثلاث - الثالث) د) الدّلافين تستطيع أن تتكلّم باستخدام أصوات (معينّة - المعينّة - معينيّة)		
۲۵	(ب) «سلامة العيش في المداراة»		للتّرجمة: الف) ﴿لقد نصرم الله بيدر﴾		
۲۶	(ب) «أساور من فضة»		أكتب ترجمة ما أشير إليه بخط: الف) «أدب القرء خير من ذهبه»		
۲۷			عین اسم المجرور و أدكّر علامة الجز: النّاس على دين ملوكهم.		
۲۰	جمع نمرات		موفق باشيد		

آزمون شماره ۳ (نوبت اول)

۱- الف) ای کسانی که ایمان آورده‌اید، چرا آن چه را که انجام نمی‌دهید می‌گویید؟! (صفحه ۶)
 ب) همگی به ریسمان خداوند چنگ بزنید و پراکنده نشوید. (صفحه ۳۹)
 ج) پس برای گناهانشان (از خداوند) آموزش خواستند و چه کسی جز خدا گناهان را می‌آمزد؟ (صفحه ۳۳)
 د) هر کس دشمنی بکارد، زبان درو می‌کند. (صفحه ۷)

ه) نسبت به کسی که از او یاد می‌گیرید و به او یاد می‌دهید فروتنی کنید. (صفحه ۴۶)
 و) قرآن نسبت به آزادی عقیده و اجبار نکردن در دین تأکید می‌کند. (صفحه ۳۸)
 ز) خانم مدیر منتظر می‌ماند که مدرسه از دانش‌آموزان خالی شود. (صفحه ۱۲)
 ح) پس زمین را بعد از غبارآلودگی به وسیله آن سرسبز گردانید. (صفحه ۳)
 ط) آیا گمان می‌کنی که آن باران حقیقی باشد و یک فیلم تخیلی نیست؟! (صفحه ۲۴)
 ی) من و هم‌کلاسی‌ام نامه‌هایی را از طریق اینترنت دریافت کردیم. (صفحه ۳۵)

پرسشی: الف) یا ای / أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا: کسانی که ایمان آوردید / لِمَ: چرا (در اصل «لماذا» بوده است) / تَقُولُونَ: فعل مضارع جمع مذکر مخاطب، می‌گویید / ما: آن چه را که / لا تَفْعَلُونَ: فعل مضارع منفی جمع مذکر مخاطب، انجام نمی‌دهید.

ب) اِعْتَصِمُوا: فعل امر جمع مذکر مخاطب، چنگ بزنید / حَبِلَ اللَّهُ: ترکیب اضافی، ریسمان خداوند / جَمِيعًا: همگی / لا تَفْرُقُوا: فعل نهی جمع مذکر مخاطب، پراکنده نشوید.
 ج) اِسْتَعْتَبُوا: فعل ماضی باب استفعال، جمع مذکر غایب، طلب آموزش کردند / ذُنُوبٍ: جمع مکسر، مفرد آن «ذَنْبٌ»، گناهان / ذُنُوبِهِمْ: ترکیب اضافی، گناهانشان / مِنْ: اسم استفهام، چه کسی / يَغْفِرُ: فعل مضارع، معلوم و متعدی، می‌آمزد / الذُّنُوبِ: گناهان را
 د) مِمَّنْ: اسم شرط، هر کس / زَرَعَ: فعل ماضی، فعل شرط، بکارد / العِدْوَانِ: دشمنی / حَصَرَ: فعل ماضی، جواب شرط، درو می‌کنند / الحُسْرَانِ: زبان

ه) تَوَاصَّعُوا: فعل امر در باب تفاعل، فروتنی کنید / لِمَنْ: برای کسی که / تَتَعَلَّمُونَ: فعل مضارع باب تفاعل، یاد می‌گیرید / مِنْهُ: از او / تَعْلَمُونَ: فعل مضارع باب تفاعل، یاد می‌دهید / سَأَلُ: ضمیر متصل، به او

و) يُؤَكِّدُ: فعل مضارع باب تفاعل، تأکید می‌کند / حَرِيَّةَ الْعَقِيدَةِ: ترکیب اضافی، آزادی عقیده / عدم الإكراه: ترکیب اضافی، عدم اجبار، اجبار نکردن / فِي الدِّينِ: در دین
 ز) كَانَتْ: فعل ماضی / المديرةُ: خانم مدیر / تَنْتَظِرُ: فعل مضارع در باب افتعال، منتظر می‌شود / كَانَتْ ... تَنْتَظِرُ: فعل ماضی استمراری، منتظر می‌ماند / أَنْ تَفْرَعَ: مضارع التزامی، که خالی شود / مِنَ الطَّالِبَاتِ: از دانش‌آموزان

ح) صَيَّرَ: فعل ماضی در باب تفعیل / بعد اغیران: ترکیب اضافی، بعد از غبارآلودگی
 ط) هَلْ: حرف استفهام، آیا / تَظُنُّ: فعل مضارع مفرد مذکر مخاطب، گمان می‌کنی / أَنْ يَكُونَ: فعل مضارع التزامی، که باشد / ذَلِكَ الْمَطَرِ: آن باران / حَقِيقَةً حَقِيقِي: فعل ماضی، نیست / فِلْمًا خَيَالِيًّا: ترکیب وصفی، فیلم تخیلی
 ی) أَنَا: من / زَمِيلِي: ترکیب اضافی، هم‌کلاسی‌ام / اِسْتَلَمْنَا: فعل ماضی متکلم مع‌الغیر در باب افتعال، دریافت کردیم / رسائل: نامه‌هایی را / عَيَّرَ الْإِنْتَرْنِتَ: ترکیب اضافی، از طریق اینترنت

۲- الف) دوست دارم (صفحه ۴) ب) بسته (صفحه ۱۲)
 ج) متر (صفحه ۲۰) د) رشد می‌کند (صفحه ۳۰)
 پرسشی: الف) اَجَبْتُ: فعل مضارع متکلم مع‌الغیر در باب افعال، دوست دارم که مسافرت کنم.
 ب) مَغْلَقًا: در را بسته یا فتم (دیدم).
 ج) اَمْتَارًا: جمع مکسر «متر»، به دلیل این‌که بعد از عدد آمده است، مفرد ترجمه می‌شود، طول قد زرافه شش متر است.
 د) تَمَمُوا: فعل مضارع، مفرد مؤنث، درخت از یک دانۀ کوچک می‌روید.

۳- الف) مثال‌هایی برای تأسیسات عمومی ذکر کردم.
 ب) گذرنامه‌هایتان را در دستانتان قرار دهید. (صفحه‌های ۳۰ و ۳۱)
 ۴- الف) ۱ ب) ۳ (صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

پرسشی: الف) گم مرّه: چند بار / جئت: آمدی / أنت: تو

ب) قامَ: ایستاد / قامَ بِ: اقدام به ... کرد / جَدِّي: پدربزرگم / توزيع الهدايا: توزیع هدیه‌ها / في الحفلة: در جشن
 ۵- الف) پدیده (صفحه ۲۵) ب) چوب (صفحه ۳۰)
 ج) کارت (صفحه ۳۱) د) همراهان (صفحه ۳۱)

پرسشی: الف) این پدیده دو بار اتفاق می‌افتد. (يقطعُ: فعل مضارع / الظَّاهِرَةُ، مفرد مؤنث)
 ب) نجار چوب را می‌برد. (يقطعُ: فعل مضارع)
 ج) هر یک از ما کارت‌ش در دستش است.
 د) تعداد همراهان سه تاست.

۶- الف) ماهی‌ها در رودخانه و دریا زندگی می‌کنند و انواع گوناگونی دارند.
 ب) کولر دستگاهی برای رهایی از گرمای تابستان است. (صفحه‌های ۳۶ و ۳۷)
 ۷- الف) سَحَبٌ: کشید
 ب) اَصْبَحَ: صَارَ (شد)
 ج) اُنزِلَ = رَفَعَ / پایین آورد ≠ بالا برد
 د) نیام مفرد آن ← نام (خفته)

۸- الف) چه کسی از سمیه خواست که چراغ‌ها را خاموش کند؟ خانم مدیر از او قدردانی کرد و از او خواست ... (فشكرتها المديرة و طلبت من سمية ...)
 ب) سمیه چه چیز را شنید؟ صدای کولر را از یکی از اتاق‌ها شنید. (سمعت صوت المكيف من إحدى الحجرات)
 ج) گمان سمیه چیست؟ (سمیه) گمان کرد که دانش‌آموزان کلاس دیگری در زنگ تقویتی هستند. (فظننت أن طالبات صف آخر في حصّة تقوية).
 د) چه چیز بسته بود؟ در را بسته دید (فَوَجَدْتُهُ مَغْلَقًا).
 ه) در متن، اسم‌هایی که به صورت جمع به کار رفته را مشخص کن:
 الخبجرات (جمع مؤنث سالم)، المصابيح (جمع مکسر)، الثؤاخذ (جمع مکسر)، طالبات (جمع مؤنث سالم)

۹- الف) اَدَّبَ: فعل ماضی، مفرد مذکر غایب، در باب تفعیل، (ادب کرد) / تَأَدَّبَ: فعل ماضی، مفرد مذکر غایب، در باب تفاعل، (ادب شد)
 ب) جمعَتُ: فعل ماضی، متکلم وحده، ثلاثی مجرد، متعدی (جمع کردم) / اِجْتَمَعُوا: فعل ماضی، جمع مذکر غایب، در باب افتعال، لازم (جمع شدند) (صفحه ۲۹)
 ۱۰- الف) وَقَفْنَا: ایستادیم، لازم / تَقُولُ: می‌گوییم، متعدی

ب) لا أنسى: فراموش نمی‌کنم، متعدی / كانوا يقذفون: می‌انداختند، متعدی
 توجه: فعل «وقفنا: ایستادیم» از نظر معنا در ارتباط با سؤال «چه کسی را؟ و چه چیزی را؟» پاسخ نمی‌دهد پس «لازم» است ولی فعل‌های دیگر به این سؤال پاسخ می‌دهند پس «متعدی» هستند. (صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)
 ۱۱- الف) اِسْتَلَمْنَا ب) تَنْتَظِرُ
 ج) اِنْقَطَعَ د) اُتَخَّرَجُ (صفحه ۳۵)

پرسشی: الف) با توجه به ترجمه «أنا و زملائي»: من و هم‌کلاسی‌هایم» و «رسائل: نامه‌هایی» و کلمات دیگر و نیز ترجمه فعل‌های داخل پرانتز (سالم ماندیم، دریافت کردند، دریافت کردیم) درمی‌یابیم که فعل مناسب جای خالی، فعل «استلمنا: دریافت کردیم» است.
 ترجمه: من و هم‌کلاسی‌هایم نامه‌هایی را از طریق اینترنت دریافت کردیم.

ب) با توجه به مؤنث‌بودن اسم پیش از جای خالی، «صدیقتی»، فعل در جای خالی نیز باید مؤنث بیاید یعنی با حرف «ت» شروع شود و با توجه به باب و معنای فعل‌ها، فعل «تنتظر: منتظر است» درست است و فعل «تنتظر: می‌نگرد» درست نیست. ترجمه: دوست من برای بازگشت به خانه منتظر پدرش می‌باشد.
 ج) با توجه به اسم بعد از جای خالی «رجائي: امیدم» که مذکر است و نقش فاعل دارد، فعل مذکر «انقطع: قطع شد» مناسب است.

ترجمه: خدا یا! امید من از خلق قطع شد.

د) با توجه به حرف «سوف» که مخصوص آینده است و بعد از آن فعل مضارع می‌آید در جای خالی فعل «أُتَخَرَّجُ» دانش‌آموخته می‌شوم» درست است.

ترجمه: اگر خدا بخواهد از مدرسه دانش‌آموخته خواهیم شد.

۱۲- الف) الدرس الحادي عشر (ب) خمسة كُتِبَ (پنج کتاب) (صفحة ۱۵)

پرسشی: الف) چون کلمه «الدرس» مذکر است، عدد ترتیبی بعد از آن نیز مذکر می‌آید به عنوان صفت آن ← الدرس الحادي عشر

ب) چون عدد از ۳ تا ۱۰ است و مؤنث آمده (خمس)، اسم بعد از آن به عنوان معدود باید جمع بیاید ← خمسة كُتِبَ

۱۳- الف) هو (ب) هي

ج) هن (د) هما (صفحة ۲۰)

پرسشی: الف) چون فعل به صورت مفرد مذکر غایب آمده است، ضمیر منفصل برای آن نیز مفرد مذکر می‌آید: هو سوف يمضي (او خواهد گذشت).

ب) چون فعل به صورت مفرد مؤنث غایب یا مفرد مذکر مخاطب آمده است، مبتدا و ضمیر منفصل برای آن نیز «هي» یا «أنت» می‌آید و چون «أنت» در کلمات انتخابی وجود ندارد ضمیر «هي» مناسب است: هي ستقوم (او خواهد ایستاد).

ج) چون فعل به صورت جمع مؤنث غایب ماضی آمده است، ضمیر منفصل آن نیز جمع مؤنث غایب می‌آید: هن ما و قعن (آنها نیفتادند).

د) چون فعل به صورت مثنای مؤنث غایب آمده است، ضمیر منفصل آن نیز مثنای مؤنث غایب می‌آید: هما کانتا تقذفان (آنها دو نفره می‌انداختند)

۱۴- الف) فصل‌های سال چهارتاست و آن به ترتیب عبارت‌اند از: بهار، پاییز، تابستان و زمستان. (نادرست)

ب) صبحانه را در صبح و ناهار را در ظهر و شام را در شب می‌خوریم. (درست) (صفحة ۹)

۱۵- وزن کلمات و حروف اصلی آنها:

الف) تساقط (تفاعلاً)، يتساقط (يتفاعل)، تساقط (تفاعل) حروف اصلی ← (س ق ط)

ب) اشتدّم (اشتدّلاً)، يشتدّم (يشتدّل)، اشتدّم (استفعال) حروف اصلی ← (خ د م)

(صفحة ۴۸)

۱۶- ۱) المغلق / ما ليس مفتوحاً (بسته، چیزی است که باز نیست).

۲) مكيف الهواء / جهازٌ للخلاص من حرارة الصيف (کولر، دستگاهی برای رهایی از گرمای تابستان است).

۳) الشتاء / الفصل البارد في الفصول (زمستان، فصل سرد فصل‌هاست).

۴) البستان / مكانٌ فيه أشجارٌ كثيرةٌ (باغ، مکانی است که در آن درختان فراوانی هست)

نوجه: عبارت «قيمتة غالية جداً: قیمت (ارزش) آن بسیار گران است» اضافی است.

۱۷- الف) حُسن (ب) الكثرة

ج) المسلمون (د) تصدّقين (صفحة‌های ۳۲، ۳۸، ۳۹ و ۴۴)

پرسشی: الف) با توجه به ترجمه واژه‌های عبارت، از میان واژه‌های قابل انتخاب (فشار، خوبی، بدی) واژه «حُسن: خوبی» مناسب جای خالی است.

ترجمه: دوست من در خوش‌خلقی برتری دارد.

ب) با توجه به ترجمه واژه‌های عبارت، از میان واژه‌های قابل انتخاب (فراوان، اندک، عقیده) واژه «الكثرة: فراوان» مناسب جای خالی است.

ترجمه: کشور اسلامی مجموعه‌ای از ملت‌های فراوان است.

ج) با توجه به واژه‌های «يجتمع، الحج» واژه مناسب جای خالی «المسلمون» است.

ترجمه: مسلمانان در (موسم) حج در یک مکان گرد هم می‌آیند.

د) با توجه به ترجمه واژه‌های عبارت از میان واژه‌های قابل انتخاب (می‌گردانی، باور می‌کنی، پایین می‌آوری)، فعل «تصدّقين: باور می‌کنی» مناسب جای خالی است.

ترجمه: ای خواهرم! من دروغ نمی‌گویم، چرا سخن مرا باور نمی‌کنی؟

آزمون شماره ۵ (نوبت دوم)

۱- الف) السَّاعِي: مُجْتَهِدٌ، مُجْتَهِدٌ (كوشا)

ب) يَمِينٌ ≠ يَسَارٌ (راست ≠ چپ) (صفحة ۱۰)

۲- الف) اسم: مبتدا و مرفوع / ي: مضاف اليه و مجرور / حُسَيْنٌ: خبر و مرفوع به ضمه ۳

ب) أنا: مبتدا و مرفوع / مِنْ جَمْهُورِيَّةٍ: خبر از نوع «جار و مجرور» مرفوع (صفحة ۴)

۳- عمود (اسم مفرد) ← أَعْمِدَةٌ (جمع مكسر، ستون‌ها) (صفحة ۱۳)

۴- الف) ۲ (صفحة ۱۹) ب) ۱ (صفحة ۱۸)

پرسشی: الف) النَّشَاطُ: مبتدا و مرفوع، فعالیت / الْقِيَامُ ب: اقدام به ... است / بِعَمَلٍ: جار

و مجرور، به کاری / بِتَحَرُّكٍ: جار و مجرور، به حرکت

ب) عَشْرَةٌ: مبتدا و مرفوع به ضمه ۳، ده / فِي أَرْبَعَةٍ: جار و مجرور، ضرب (در) چهار /

يَسَاوِي: خبر، مساوی است / أَرْبَعِينَ: چهل

۵- الف) ي (مضافاليه و مجرور)

ب) الثانية (صفت و مجرور)

(صفحة ۱۷)

پژوهشی: الف) عمر (مبتدا و مرفوع)، ي (مضافاليه و مجرور)، سِنَّةٌ عشر (خبر و مرفوع) **ترجمه:** عمر من شانزده سال است. (من شانزده سال دارم.)

ب) أنا (مبتدا و مرفوع)، جَنَّتْ (خبر و مرفوع)، لِي (حرف جر)، المَرَّةَ (مجرور به حرف جر)، الثانية (صفت و مجرور).

ترجمه: من برای بار دوم آمدم.

۶- الف) ثلاثة و عشرون (ب) صيادين (صفحة ۱۵)

پژوهشی: الف) في السماء: جار و مجرور است و نقش خبر مقدم را دارد و جای خالی، مناسب اسمی است که نقش مبتدا را دارد و مرفوع است و از میان اعدادی که داخل پرانتز آمده، ثلاثة و عشرون (که با «و» آمده) مرفوع است. / **ترجمه:** در آسمان بیست و سه پرند است.

ب) در جای خالی برای عدد «تسعة» نه «معدودی می آید که جمع و مجرور است به عنوان مضافاليه ← تسعة صيادين / **ترجمه:** در دریا نه ماهی گیر هست.

۷- الف) خداوند به انسان تمام اسمها را یاد داد، در نتیجه او (آنها را) آموخت.

ب) مردان در سمت راست و زنان در سمت چپ برای بازرسی (ایستاده)اند.

(صفحه‌های ۲۹ و ۳۱)

۸- **ترجمه:** ایرانی‌ها، اولین روز از روزهای سال شمسی را جشن می‌گیرند. (صفحة ۳۲)

۹- واژه‌های «نزول، المطر، الثلج، السماء، أمر، طبیعی» معرب و واژه‌های «إِن، و، مِن» مبنی هستند. (صفحه‌های ۲۶ و ۶۷)

۱۰- الف) مسلمانان، یک‌پنجم ساکنان جهان هستند که در مساحت گسترده‌ای از زمین زندگی می‌کنند.

ب) بیشتر ویتامین سی پر تقال در پوستش است. (صفحه‌های ۳۹ و ۴۵)

۱۱- **ترجمه:** بر همهٔ مردم لازم است که با همدیگر همزیستی مسالمت‌آمیز داشته باشند.

(صفحة ۴۰)

۱۲- سَبَّ دشنام داد. (صفحة ۳۹)

۱۳- آیا مردم را به نیکی کردن فرمان می‌دهید و خودتان را فراموش می‌کنید؟ (صفحة ۶۱)

۱۴- الف) آفتاب‌پرست می‌تواند چشمانش را در جهت‌های گوناگون بچرخاند.

ب) زبان گربه پر از غده‌هایی است که مایعی پاک‌کننده ترشح می‌کند. (صفحة ۵۲)

۱۵- الف) ذَهَبُوا فعل لازم (ب) شاهَدَ فعل متعدی (صفحة ۵۰)

پژوهشی: الف) فعل «ذَهَبُوا: رفتند»، ماضی است و چون به سؤال «چه کسی را؟ چه چیزی را؟» پاسخ نمی‌دهد، فعل لازم (ناگذر) است / **ترجمه:** غواص‌ها در شب به اعماق اقیانوس رفتند.

ب) فعل «شاهدَ: مشاهده کردند» ماضی است و چون به سؤال «چه کسی را؟ و چه چیزی را؟» پاسخ می‌دهد متعدی (گذرا) است و به مفعول نیاز دارد. / **ترجمه:** غواص‌ها صدها چراغ برقی مشاهده کردند.

۱۶- الف) آیا پاداش نیکی جز نیکی کردن است؟

ب) زیبایی دانش پخش کردن آن است و نتیجه‌اش عمل کردن به آن است. (صفحة ۷۵)

۱۷- الف) لیست (ب) استان

ج) جنگل‌ها (د) فرش (صفحة ۶۴)

پژوهشی: الف) قائمَة: لیست / لیست میراث جهانی ثبت شد.

ب) محافظَة: استان / در سال گذشته به استان کرمانشاه رفتم.

ج) غابات: جنگل‌ها / جنگل‌های بلوط در ایلام است.

د) السَّجَاد: فرش / پسته و فرش در کرمان هست.

۱۸- الف) خشنودی خداوند، در خشنودی پدر و مادر است.

ب) انسان ناتوان دروغ می‌گوید و انسان توانمند راست می‌گوید. (صفحة ۷۰)

۱۹- الف) واژه‌های «بداية، حُرْن» معرب و اسم‌های استفهام «كيف، لماذا» مبنی هستند.

ب) واژه «تحت، قُرْب» معرب و واژه‌های «ك، ال» حرف و مبنی هستند. (صفحة ۶۷)

۲۰- الف) الطَّالِب: فاعل و مرفوع به ضمه / راعِي: صفت و منصوب به فتحه / به این دلیل

که صفت از موصوف خود که نقش مفعول را دارد (قصيدة) تبعیت می‌کند.

ب) تکتبوا: فعل مضارع مجزوم (به دلیل این‌که لای نهی پیش از آن آمده است) و علامت جزم آن حذف «ن» از آخر فعل است. / شيئاً: مفعول و منصوب به فتحه / (صفحة ۶۸)

۲۱- نفت از طریق نفت‌کش‌ها به پالایشگاه‌ها منتقل می‌شود. (صفحة ۹۱)

۲۲- الف) ثروت‌های ایران در کجاست؟ ثروت‌های فراوانی در دل زمین در ایران هست. (في) ایران ثرواَت كَثيرةٌ في باطن الأرض

ب) چه چیز به کشورهای صنعتی صادر می‌شود؟ بخشی از نفت و گاز به کشورهای صنعتی صادر می‌شود. (و هي تُصدَّرُ قسماً منهما «النَّفط و الغاز» إلى البلدان الصناعِيَّة)

ج) چگونه از نفت استفاده می‌شود؟ از نفت به عنوان مواد سوختی و برای درمان بیماری‌های پوستی استفاده می‌شود. (يُستفِيدُ منه كقود و لمعالجة الأمراض الجلديَّة)

د) الانسان: نقش فاعل دارد برای فعل‌های «يُستخرج» و «عَرَفَ» و مرفوع است با علامت ضمه / الأرض: نقش مضافاليه دارد برای اسم پیش از خود یعنی «باطن» و «سطح» و

مجرور است با علامت كسره / كَثيرةٌ: نقش صفت دارد برای واژه «ثرواَت» و مرفوع است با علامت ضمه / غنيَّةٌ: نقش خبر دارد برای مبتدای پیش از خود «بلاذ...» و مرفوع است با علامت ضمه /

ه) مفرد کلمات به ترتیب عبارت‌اند از:

طبقة، الصَّخْرَة، ثروة، مَرَض (صفحة ۷۸)

۲۳- الف) الأمور (ب) والدَة (صفحة ۸۳)

پژوهشی: الف) إلى اللب: جار و مجرور / تُرَجَّعُ: فعل مضارع مجهول / الأمور: نایب فاعل به صورت اسم ظاهر، اعراب آن مرفوع با علامت ضمه /

ب) طَبَّحَتْ: فعل ماضی متعدی / والدَة: فاعل و مرفوع با علامت ضمه / سعید: مضافاليه و مجرور با علامت كسره / طعاماً: مفعول و منصوب با علامت فتحه / لذیذاً: صفت و منصوب با علامت فتحه /

ترجمه دو عبارت:

الف) کارها تنها به سوی خدا بازمی‌گردند.

ب) مادر سعید غذای خوشمزه‌ای را پخت.

۲۴- الف) رجلاً (ب) أحداً

ج) ثلاثة (د) معيَّة (صفحة ۹۷)

پژوهشی: الف) يسحب: فعل متعدی / تيارًا: فاعل و مرفوع با علامت ضمه / الماء: مضافاليه و مجرور با علامت كسره / / جای خالی، مناسب اسمی است که مفعول و منصوب باشد «رجلاً» / إلى الأعماق: جار و مجرور / **ترجمه:** جریان آب، مردی را به اعماق کشید.

ب) ما وجدْت: فعل متعدی و فاعل آن ضمیر بارز «ت» / جای خالی، مناسب اسمی است که مفعول و منصوب باشد «أحداً» / **ترجمه:** روز جمعه کسی را در مدرسه نیافتم.

ج) النَّظَر: مبتدا و مرفوع / في: حرف جر / جای خالی، مناسب اسمی است که مجرور باشد «ثلاثة، ثلاث» و چون بعد از آن معدود جمع آمده و مفرد آن مذکر است «الأشياء» ← مفرد

الشيء» بر این اساس در جای خالی عدد مؤنث «ثلاثة» می‌آید. / عبادَة: خبر و مرفوع به ضمه / **ترجمه:** نگاه‌کردن به سه چیز عبادت است.

د) جای خالی مناسب اسمی است که مجرور و بدون «ال» باشد «معيَّة» **ترجمه:** دلفین‌ها می‌توانند که با به‌کارگیری صداهای معینی سخن بگویند.

۲۵- الف) خداوند شما را در (جنگ) بدر یاری کرده است.

ب) سلامتی زندگی، در مدارا کردن (با مردم) است. (صفحه‌های ۹۹ و ۱۰۱)

۲۶- الف) طلا (ب) نقره (صفحه‌های ۱۰۰ و ۱۰۶)

پژوهشی: الف) ادب انسان از طلايش بهتر است.

ب) **ترجمه:** دستبندهایی (از جنس) نقره

نکته: واژه «ذهب» اگر فعل باشد معنای آن «رفت» و اگر اسم باشد معنایش «طلا» است و باید در جمله آن‌ها را تشخیص داد.

۲۷- در این عبارت سه اسم مجرور وجود دارد:

الف) دین: مجرور، به خاطر این که پیش از آن حرف جر «علی» آمده و علامت جز آن کسره است.

ب) ملوک: مجرور، به خاطر این که مضاف‌الیه و علامت جز آن کسره است.

ج) هم: مجرور، به خاطر این که مضاف‌الیه است و چون مبنی است حرکت آخرش عوض نمی‌شود و ساکن باقی می‌ماند «هم» / **ترجمه** مردم بر دین و آیین پادشاهان خود هستند.

(صفحه ۱۰۱)

درس نامه توپ برای شب امتحان

اسم اشاره: اسمی است که برای اشاره کردن به کار می‌رود و دارای دو نوع نزدیک (القرب) و دور (البعید) است.

جمع	مثنی	مفرد	
هؤلاء	هذان - هذین	هذا	← مذكر (اشاره به نزدیک)
هؤلاء	هاتان - هاتین	هذه	← مؤنث (اشاره به نزدیک)
(این‌ها)	(این دو)	(این)	معنی
أولئك	—	ذلك	← مذكر (اشاره به دور)
أولئك	—	تلك	← مؤنث (اشاره به دور)
(آن‌ها)	—	(آن)	معنی

کلمات پرسشی

أ	هل	مَنْ	ما	أَيْنَ	متى	كَيْفَ	كَمْ	لِمَ (لماذا)
آیا	آیا	چه کسی / چه کسانی	چه چیزی / چه چیزهایی	کجا	چه زمان	چگونه	چند / چه قدر	چرا

اعداد: به دو گروه تقسیم می‌شوند:

۱) **اعداد اصلی:** که بیانگر تعداد هستند.

۲) **اعداد ترتیبی:** که بیانگر ترتیب و رتبه هستند (که در فارسی با پسوند «م» یا «مین» و در عربی بر وزن «الفاعل» یا «الفاعلة» به کار می‌روند).

اعداد اصلی، یک تا دوازده	
یک: واحد	هفت: سَبْعَة
دو: اِثْنَان	هشت: ثَمَانِيَة
سه: ثَلَاثَة	نه: تِسْعَة
چهار: اَرْبَعَة	ده: عَشْرَة
پنج: خَمْسَة	یازده: أَحَد عَشْر
شش: سِتَّة	دوازده: اِثْنَا عَشْر

اعداد ترتیبی، یکم تا دوازدهم	
یکم: الأوَّل / الأوَّلِي	هفتم: السَّابِع / السَّابِعَة
دوم: الثَّانِي / الثَّانِيَة	هشتم: الثَّامِن / الثَّامِنَة
سوم: الثَّالِث / الثَّالِثَة	نهم: الثَّاسِع / الثَّاسِعَة
چهارم: الرَّابِع / الرَّابِعَة	دهم: العَاشِر / العَاشِرَة
پنجم: الخَامِس / الخَامِسَة	یازدهم: الحَادِي عَشْر / الحَادِيَة عَشْرَة
ششم: السَّادِس / السَّادِسَة	دوازدهم: الثَّانِي عَشْر / الثَّانِيَة عَشْرَة

قواعد درس اول: مرور قواعد عربی هفتم، هشتم و نهم

علامت‌ها: فتحه َ / كسره ِ / ضمه ُ / تنوين ً ٍ ٌ

اسم

اسم از نظر عدد: در عربی هر اسمی بیانگر تعداد خاصی است که عبارت‌اند از:

مفرد (یکی)، مثنی (دوتا) و جمع (بیشتر از دو تا)

نکته ۱: علامت مثنی (ان - ین): هم برای مذکر و هم برای مؤنث استفاده می‌شود.

البته علامت مؤنث (ة - ة) در مثنی تبدیل به «ت» می‌شود؛ مانند:

مدرسة ← مدرستان، مدرسین

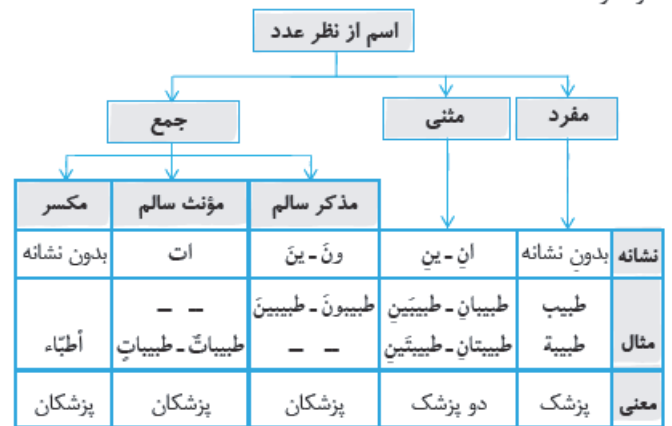
نکته ۲: جمع سالم: جمعی است که برای ساختن آن، باید نشانه جمع (ون - ین - ات) را به انتهای اسم مفرد، اضافه کنیم؛ مانند:

عارف ← عارفون، عارفین / عارفة ← عارفات

نکته ۳: جمع مکسر: جمعی است که روش و نشانه خاصی ندارد و فقط براساس شنیده‌ها یاد گرفته می‌شود و در آن، شکل و نظم ظاهری اسم مفرد دچار تغییر می‌شود؛ مانند:

عارف ← عُرَفَاء

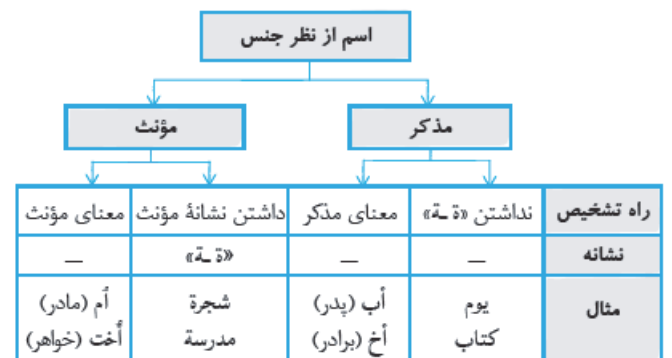
○ آیا همه اسم‌های مفرد حتماً دارای جمع مکسر هستند؟ خیر، بعضی از اسم‌ها جمع مکسر ندارند.

اسم از نظر جنس: در عربی هر اسمی، یا مذکر محسوب می‌شود و یا مؤنث؛ البته دلیل

مؤنث‌بودن در بعضی از اسم‌ها داشتن علامت مؤنث (ة - ة) است (مانند: مزرعة) و در

بعضی، داشتن معنای مخصوص مؤنث‌ها (مانند: أم؛ مادر)

آشنایی با صیغه (شخص) و صرف فعل‌های ماضی و مضارع: در فارسی، فعل‌ها و ضمیرها برای شش شخص (شش حالت) به کار می‌رود. شخص در عربی، «صیغه» نامیده می‌شود.

شخص یا صیغه در فارسی	شخص یا صیغه در عربی	ضمیر پیوسته	فعل ماضی	فعل مضارع
اول شخص مفرد (من) أنا	متکلم وحده	ي [م]	فَعَلْتُ (انجام دادم)	أَفْعَلُ (انجام می‌دهم)
دوم شخص مفرد (تو) أنت	مفرد مذکر مخاطب / مفرد مؤنث مخاطب	كَ [ت] / كِ [ت]	فَعَلْتُ (انجام دادی) / فَعَلْتِ (انجام دادی)	تَفْعَلُ (انجام می‌دهی) / تَفْعَلِينَ (انجام می‌دهی)
سوم شخص مفرد (او) هُوَ / هِيَ	مفرد مذکر غائب / مفرد مؤنث غائب	هُ / هِ [ش] / هَا [ش]	فَعَلَ (انجام داد) / فَعَلَتْ (انجام داد)	يَفْعَلُ (انجام می‌دهد) / تَفْعَلُ (انجام می‌دهد)
اول شخص جمع (ما) نحنُ	متکلم مع الغیر	نا [ما ن]	فَعَلْنَا (انجام دادیم)	نَفْعَلُ (انجام می‌دهیم)
دوم شخص جمع (شما) أنتم	جمع مذکر مخاطب / جمع مؤنث مخاطب	كُمْ [تان] / كُنَّ [تان]	فَعَلْتُمْ (انجام دادید) / فَعَلْتُنَّ (انجام دادید)	تَفْعَلُونَ (انجام می‌دهید) / تَفْعَلْنَ (انجام می‌دهید)
مثنای مذکر مخاطب / مثنای مؤنث مخاطب	مثنای مذکر مخاطب / مثنای مؤنث مخاطب	كُما [تان] / كُنَّما [تان]	فَعَلْتُمَا (انجام دادید) / فَعَلْتُمَا (انجام دادید)	تَفْعَلَانِ (انجام می‌دهید) / تَفْعَلَانِ (انجام می‌دهید)
سوم شخص جمع (آن‌ها) هُم / هُنَّ	جمع مذکر غائب / جمع مؤنث غائب	هُم [شان] / هُنَّ [شان]	فَعَلُوا (انجام دادند) / فَعَلْنَ (انجام دادند)	يَفْعَلُونَ (انجام می‌دهند) / يَفْعَلْنَ (انجام می‌دهند)
مثنای مذکر غائب / مثنای مؤنث غائب	مثنای مذکر غائب / مثنای مؤنث غائب	هُمَا [شان] / هُمَا [شان]	فَعَلَا (انجام دادند) / فَعَلْنَا (انجام دادند)	يَفْعَلَانِ (انجام می‌دهند) / تَفْعَلَانِ (انجام می‌دهند)

فعل ماضی استمراری: هرگاه یکی از فعل‌های خانواده «کان» (کان - کانا - کاناوا - کانت - کانتا و ...) کمی قبل‌تر از یک فعل مضارع بیاید، این دو فعل را در فارسی به صورت ماضی استمراری ترجمه می‌کنیم؛ مانند:

كان الطلاب يذهبون؛ دانش‌آموزان می‌رفتند.

البتان كانتا تكتبان؛ دو دختر، می‌نوشتند.

كانوا يكتوبون؛ می‌نوشتند [الشرین الرابع]

حروف اصلی / وزن: سه حرف اصلی کلمات را «ریشه» می‌نامیم؛ مانند ریشه «دخ ل» در «أدخَلَ، تدأخَلَ، دَخِل، مُدَاخَلَة» با جایگزین‌کردن سه حرف «ف ع ل» به جای ریشه کلمات می‌توانیم وزن آنها را به دست آوریم (وزن؛ آهنگ و ریتم کلمه است)؛ مانند:

أُخْرِجُ بر وزنِ أَفْعَلُ / جَمِيلٌ بر وزنِ فَعِيلٍ

ماضی	مضارع
دَخَلَ [وارد شد]	يَدْخُلُ [وارد می‌شود]
ما دَخَلَ [وارد نشد]	لا يَدْخُلُ [وارد نمی‌شود]
ماضی منفی + ما ماضی	مضارع منفی + مضارع
مستقبل (آینده) ست / سوف + مضارع	مضارع منفی
نهی	مضارع تغییر یافته
امر	مضارع تغییر یافته

در ساختن امر و نهی، منظور از «مضارع تغییر یافته» چیست؟

برای ساختن فعل امر و نهی باید در انتهای فعل مضارع تغییراتی ایجاد کنیم، که شامل این موارد می‌شود:

1) اگر در آخر فعل، ضمه (ـُ) داشتیم به سکون (ـِ) تبدیل کنیم؛ مانند:

تَجَلَّسَ ← لا تَجْلِسْ

2) «ن» را از آخر فعل، حذف کنیم به شرط این‌که قبلش یکی از سه حرف (و - ا - ی) باشد؛ مانند:

تَجَلَّسُونَ - تَجَلَّسَانِ - تَجَلَّسِينَ ← لا تَجَلِّسُوا - لا تَجَلِّسَا - لا تَجَلِّسِي

3) در جمع مؤنث، حرف «ن» شرط گفته‌شده را ندارد، پس «ن» حذف نمی‌شود؛ مانند:

تَجَلَّسْنَ ← لا تَجَلِّسْنَ

تفاوت: تفاوت «لا» در فعل نهی و نفی چیست؟ (تفاوت لای نهی و نفی)

با به کار بردن «لا» در نهی باید انتهای فعل را تغییر دهیم (لا تجلس: ننشین) ولی با به کار بردن «لا» در نفی، انتهای فعل هیچ تغییری نمی‌کند (لا تجلس: نمی‌نشینی) بنابراین روش ساختن فعل نهی: لا (لای نهی) + مضارع تغییر یافته

روش ساختن فعل امر: فعل امر فقط از صیغه‌های دوم شخص مفرد و جمع (مخاطب) در مضارع ساخته می‌شود؛ البته با انجام سه مرحله:

1) حذف «ت» از ابتدای فعل مضارع (دوم شخص)

2) جایگزین‌کردن «ا» به جای حرف حذف‌شده «ت»؛ البته به شرط این‌که حرف بعد از «ت» ساکن باشد (اگر ساکن نبود نیازی به جایگزین‌کردن «ا» نیست).

علامت «ا» به علامت حرف دوم ریشه بستگی دارد: اگر حرف دوم ریشه، ضمه داشت به «ا» ضمه می‌دهیم، اگر فتحه یا کسره داشت فقط کسره می‌دهیم:

أ ← اِ یا اِ ← اِ

(علامت فتحه (أ - اُ) فقط در مورد خاصی به کار می‌رود: درس چهارم باب افعال)

3) انتهای فعل را به روش گفته‌شده تغییر می‌دهیم؛ مانند:

تَجَلَّسْ (می‌نشینی) ← امر ← اِجْلِسْ (بنشین)

تَجَلَّسِينَ (می‌نشینی) ← امر ← اِجْلِسِي (بنشین)

تَجَلَّسُونَ (می‌نشینی) ← امر ← اِجْلِسُوا (بنشینید)

تَجَلَّسَانِ (می‌نشینی) ← امر ← اِجْلِسَا (بنشینید)

تَجَلَّسْنَ (می‌نشینی) ← امر ← اِجْلِسْنَ (بنشینید)

تکرة: در مورد وزن «فاعل» و «مفعول»:

○ وزن «فاعل» بیانگر انجام‌دهنده یا دارنده حالت است؛ مانند: «خالق: آفریننده» و «عالم: دانا»

○ وزن «مفعول» بیانگر فرد یا چیز انجام‌شده است؛ مانند: «مخلوق: آفریده‌شده» و «معلوم: دانسته‌شده»

ترکیب وصفی (موصوف و صفت): در عربی هرگاه دو اسم پشت سر هم قرار گیرند و هر دو «ال» داشته باشند و یا هر دو بدون «ال» باشند و علامت انتهای هر دو، یکسان باشد، موصوف و صفت به حساب می‌آیند.

مثال: الدرس السهل	طالباً	شجاعاً
موصوف صفت	موصوف صفت	
[درس آسان]	[دانش آموزی شجاع]	

ترکیب اضافی (مضاف و مضاف‌الیه)

در عربی هرگاه دو اسم پشت سر هم قرار گیرند و اسم اول، «ال» و تنوین نداشته باشد و اسم دوم «ال» یا تنوین داشته باشد، معمولاً مضاف و مضاف‌الیه به حساب می‌آیند.

مثال: درس التلمیذ	طالب	مدرسة
مضاف مضاف‌الیه	مضاف مضاف‌الیه	
[درس دانش آموز]	[دانش آموز مدرسه‌ای]	

ترکیب سه‌کلمه‌ای (اسم + ضمیر متصل + اسم «ال» دار)

در این نوع ترکیب سه‌کلمه‌ای، ضمیر را بعد از اسم «ال» دار (کلمه سوم) ترجمه می‌کنیم.

مثال:

كتابك المفيد: كتاب مفید تو

ربي العظيم: پروردگار بزرگ من

بیان ساعت

در عربی برای بیان ساعت به ترتیب زیر عمل می‌کنیم:

ساعت کامل ← اعداد ترتیبی بر وزن «الفاعلة»
نیم ← «النصف»

ربع ← «الرابع»

یک ربع مانده به ... ← «إلا ربعاً»

مثال:

ساعت هفت: الساعة السابعة

هفت و نیم: السابعة والنصف

هفت و ربع: السابعة والرابع

یک ربع مانده به هفت: السابعة إلا ربعاً

یادآوری رنگ‌ها (الألوان)

أخضر (سبز) أخضر (سرخ) أزرق (آبی)

أصفر (زرد) أبيض (سفید) أسود (سیاه)

بنفسجی (بنفش)

یادآوری روزهای هفته (أيام الأسبوع)

السبت (شنبه) الأحد (یکشنبه) الإثنين (دوشنبه)

الثلاثاء (سه‌شنبه) الأربعاء (چهارشنبه) الخميس (پنجشنبه)

الجمعة (جمعه)

وعده‌های غذایی

الطهور: صبحانه

الغداء: ناهار

العشاء: شام

کلمات و عبارات مهم درسی

فعل‌ها

نَمَتْ: رشد کرد

إِيْحَتْ: جست‌وجو کن

أَوْجَدَ: پدید آورد

زَانَ: زینت داد

قُلَّ: بگو

يَدْرُ: می‌چرخد

صَارَتْ: شد، گردید

يُخْرِجُ: درمی‌آورد

أَنْزَلَ: نازل کرد

جَهَّزَ: مجهز کرد

كَمَّلَ: کامل کن

شَقَّ: شکافت

صَيَّرَ: گردانید

سایر کلمات

إغبرار: تیره‌رنگی، غبارآلودگی	المراء: انسان
أَنْجَمَ: ستارگان	جذوة: پاره آتش
شَرَّرَ: اخگر (پاره آتش)	حبة: دانه
خَصْرَة: سرسبز	مستعرة: فروزان
مُفْتَكِرَة: اندیشمند	بالغ: کامل
ذاك: آن (ذلك)	ذا: این (هذا)
ذات: دارای	العصون: شاخه‌ها (جمع عُصْن)
الغيم: ابر	أنعم: نعمت‌ها (جمع نعمة)
مراجعة: دوره‌کردن	دُرر: مرواریدها (جمع دُر)
النضرة: تر و تازه	مستعیناً: به کمک
الفستان: لباس زنانه	ضياء: روشنی

متن درس

و جَعَلَ الظلمات والنور: و تاریکی‌ها و روشنی را قرار داد.

ذات العصون النضرة: دارای شاخه‌های تر و تازه

فأبْحَثَ و قُلَّ مَنْ ذَا الَّذِي: جست‌وجو کن و بگو این کیست؟

من ذَا الَّذِي أَوْجَدَهَا: چه کسی آن را پدید آورد؟

ذاك هو الله الَّذِي أَنْعَمَ مِنْهُمُ:

آن همان خدایی است که نعمت‌هایش ریزان است.

ذو حکمة بالغیة و قدرة مَقْتَدِرَة: دارای حکمتی کامل و قدرتی توانمند است.

زائنه بأنجم: آن را با ستارگانی زینت داد.

كالدُرر المنتشرة: مانند مرواریدهای پراکنده

فصير الأرض به بعد اغبراره خضرة:

و زمین را پس از تیرگی‌اش سرسبز گردانید.

وانظر إلى المراء و قلَّ من شقَّ فيه بصره:

به انسان نگاه کن و بگو چه کسی در چهره او بینایی‌اش را شکافت.

من ذَا الَّذِي جَهَّزَهُ بِقُوَّةٍ مُفْتَكِرَة:

این کیست که او را به قدرتی اندیشمند مجهز کرده است.

کلمات حواریات (گفت‌وگوها)

أحد الموظفين: یکی از کارمندان

قاعة المطار: سالن فرودگاه

مع الأسف: متأسفانه

کلمات و عبارات مهم تمارین

﴿ و اجعل لي لسان صدق في الآخرين ﴾:

برای من یاد نیکو در میان آیندگان قرار بده.

﴿ ... لِمَ تقولون ما لا تفعلون ﴾ [لِمَ = لماذا: چرا]

چرا می‌گویید آنچه را که انجام نمی‌دهید؟

«كثرة صلاتهم و صومهم / صدق الحديث و أداء الأمانة»:

بسیاری نمازشان و روزه‌شان / راستگویی و امانتداری

«إرحم من في الأرض يرحمك من في السماء»:

به کسی که در زمین است رحم کن تا کسی که در آسمان است به تو رحم کند.